

RESUM DEL PLA LILFORD

1. OBJECTIU DEL PLA

L'objectiu del Pla Lilford és **recuperar i mantenir** en estat favorable de conservació les **poblacions reproductores** de les **aus marines més amenaçades** de les **Illes Balears**.

2. ¿QUÈ ESPÈCIES SÓN?

Són objecte d'aquest Pla les **aus marines que es reproduïxen a les Balears** incloses en el **Catàleg espanyol d'espècies amenaçades** (RD 139/2011, de 4 febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades) (Taula 1).

Taula 1. Espècies objectiu del Pla Lilford i categories d'amenaça segons el Catàleg espanyol d'espècies amenaçades.

Nom comú	Nom científic	Categoria d'amenaça
Viot petit Pardela balear	<i>Puffinus mauretanicus</i>	EN PERILL D'EXTINCIÓ
Viot gros Pardela cenicienta	<i>Calonectris diomedea</i>	VULNERABLE
Corb marí Cormorán moñudo	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	VULNERABLE
Gavina roja Gaviota de audouin	<i>Larus audouinii</i>	VULNERABLE
Paiño Noneta	<i>Hydrobates pelagicus</i>	Escassa, no amenaçada, assimilable a prioritària en aplicació de la Directiva d'Aus (2009/147/CE)

En els següents enllaços es pot consultar una descripció de les espècies:

http://www.mapama.gob.es/es/biodiversidad/temas/inventarios-nacionales/LR_completo_para_web_tcm7-164856.pdf

<https://www.seo.org/listado-aves/>

<http://www.vertebradosibericos.org/aves/avesdisp.html> (només per virot petit i virot gros)

3. ANTECEDENTS

La conservació d'aquestes espècies s'ha afavorit mitjançant diferents actuacions i plans dirigits a conservar tant les **espècies** com els seus **hàbitats**. Per conservar els hàbitats s'han aplicat diferents figures amb protecció del territori tant a nivell balear (Àrea Natural d'Especial Interès, ANEI), com nacional (Parcs i Reserves Naturals) i europeu (Zones d'Especial Conservació per a les Aus, ZEPA). A més, aquestes aus s'han beneficiat dels plans Específics recollits a la Taula 2.

Taula 2. Actuacions prèvies de conservació

Virot petit	<ul style="list-style-type: none"> • Dos Plans successius de recuperació finalitzats (1999, 2004). D'àmbit balear • Estratègia Nacional en revisió • Estratègies Internacionals (BirdLife i Consell d'Europa)
Virot gros	<ul style="list-style-type: none"> • No s'han beneficiat de cap Pla en l'àmbit balear, estatal o mediterrani
Noneta	
Gavina roja	<ul style="list-style-type: none"> • Pla de maneig de la gavina roja i del corb marí a les Illes Balears. BOIB de 7/8/2007. Vigent fins al 2013 però segueix aplicant-se parcialment
Corb marí	

4. ÀMBIT DEL PLA

Tot el **litoral de Balears** amb **hàbitats favorables per a la nidificació** d'alguna d'aquestes 5 espècies: costes rocoses i illots, i la zona marina on viuen i s'alimenten. Són prioritaris els espais que pertanyen a la **Xarxa Natura 2000**. Inclou Zones Especials de Conservació (ZEC), Llocs d'Interès Comunitari (LIC) i Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) (ANNEX 1).

Els plans de gestió d'aquests espais hauran d'incloure totes les accions de conservacions incloses en el present pla i programar la seva realització.

5. ANÀLISI DE LES PRINCIPALS AMENACES ACTUALS

Alguns problemes molt rellevants fins fa poc, com **l'alteració d'hàbitats** o la **persecució directa**, han deixat de ser-ho. Les amenaces actuals i potencials conegudes són les següents:

5.1. Amenaces actuals

5.1.1. Rosegadors en les colònies

L'efecte de la presència de rosegadors en les colònies és el principal factor limitant per a la reproducció de virots i nonetes, i afecta també a les gavines i altres espècies.

La rata negra té un **impacte elevadíssim** en la productivitat d'aquestes espècies, sent necessari **verificar** la seva **presència** en algunes illes i illots (com ja es va realitzar en el 2016), i no menysprear i eliminar els **ratolins**, ja que han estat introduïts i poden depredar ous i polls, almenys de noneta.

5.1.2. Gavina de peus grossos

En la segona meitat del s. XX s'ha produït una **explosió demogràfica** artificial d'aquesta espècie. Es tracta d'una espècie cleptoparàsita (roba l'aliment) i predadora dels ous i polls petits).

5.1.3. Captura accidental en arts de pesca

Aquestes aus queden atrapades en determinats arts de pesca, especialment en **palangre de superfície**, **palangre de fons** (durant la calada), **tresmall** i **xarxes de parada**. Ocorre excepcionalment en vaixells rossegadors i de cercol.

5.1.4. Carnívors introduïts en les colònies de nidificació

L'arribada de **moixos** i altres carnívors introduïts a qualsevol illot pot tenir conseqüències catastròfiques, sobretot en la **mortalitat d'adults** d'ambdues espècies de virot, com ha estat documentat en les colònies a les quals poden accedir: **mola de Maó**, **costa N de Ciutadella**, **costa de Formentera** i a **Cabrera**.

5.1.5. Ingestió de plàstics

Existeix poca recerca a Europa, però les necròpsies realitzades mostren que pot ser un factor important de mortalitat en el **virot petit**. Cal incrementar el coneixement i proposar actuacions.

5.1.6. Molèsties humanes

Són factors ben controlats i avui dia de poca rellevància, el mateix que la destrucció d'hàbitats de cria, detinguda per la normativa vigent.

5.2. Amenaces potencials

Altres possibles factors limitants per a la conservació de les espècies objectiu són:

- **L'abocament d'hidrocarburs** al mar
- La **disminució dels descarts pesquers**
- **Projectes eòlics** marins
- Altres **espècies invasores**
- Abocaments **d'algues tòxiques**
- Incidència de les **llums del litoral**

6. ACCIONS DE CONSERVACIÓ

Per mitigar l'efecte d'aquestes amenaces i aconseguir els objectius proposats en el Pla, es plantegen les següents accions:

6.1. Eliminació de rosegadors en les colònies de nidificació

- **Desratització d'illes i illots.**
- Controlar i **evitar recolonitzacions** a les illes desratitzades.

6.2. Control de gavina de peus grocs

- **Censos periòdics i reducció poblacional.**

6.3. Reducció de les captures accidentals amb arts de pesca

Mitjançant:

- **Anàlisi de la informació** disponible, **completada amb:** campanyes **d'observadors, enquestes** anuals a les confraries de pescadors i la creació d'una **xarxa d'informadors** per detectar captura accidental o animals morts.

- Publicació d'un **document bianual** amb la informació de captura accidental en les Balears.
- Creació de **grups de treball** a nivell **balear i nacional** que identifiquin i promoguin mesures per reduir aquest risc
- Difusió de **mesures de mitigació** entre la flota pesquera.
- Informació i sensibilització del sector de la **pesca recreativa**

6.4. Eliminació i gestió dels carnívors introduïts que afectin les colònies de nidificació (moixos i genetes)

Mitjançant la seva **eliminació** (Cabrera), **dispositiu anticarnívors** (Mola de Maó), accions **d'Educació Ambiental** (Formentera, Nord de Ciutadella, etc.), i **Vigilància** de les colònies (trampes sentinella).

6.5. Reducció de les molèsties humanes en les colònies

- **Senyalització.**
- **Reglamentació de l'accés a illots** i prohibir el d'animals domèstics.
- **Vigilància:** jornada anual de reciclatge del personal de vigilància.

6.6. Parcs eòlics marins

- Recopilar i **analitzar** els **riscos** associats a aquestes instal·lacions i **evitar** els seus impactes.

6.7. Assegurar el seguiment de les poblacions

- **Seguiment** dels efectius reproductors segons localitats i espècies.
- **Marcatge** (amb anellaments i altres procediments)

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT,
I AGRICULTURA
B I PESCA
/ DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALs
I BIODIVERSITAT

Altres actuacions aniran encaminades a la:

- Reducció de la contaminació per **plàstics**
- Prevenció i eliminació de **captures intencionades**
- Prevenció i millora de la resposta als abocaments accidentals **d'hidrocarburs**
- Reglamentació dels **descarts pesquers** de manera que tinguin present les necessitats de les aus
- Realització de **necròpsies**
- Actualització periòdica de les **bases de dades** de les espècies del Pla.

G CONSELLERIA
 O MEDI AMBIENT,
 I AGRICULTURA
 B I PESCA
 / DIRECCIÓ GENERAL
 ESPAIS NATURALS
 I BIODIVERSITAT

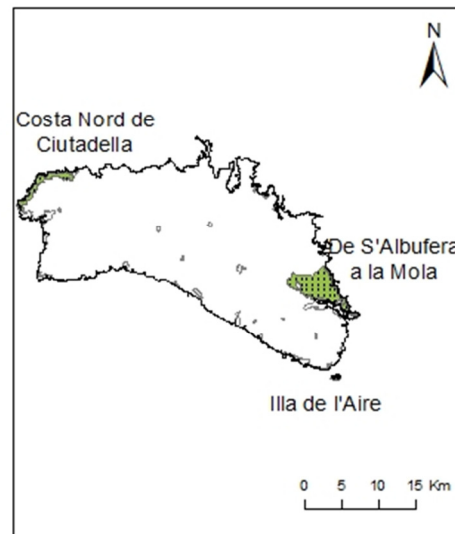
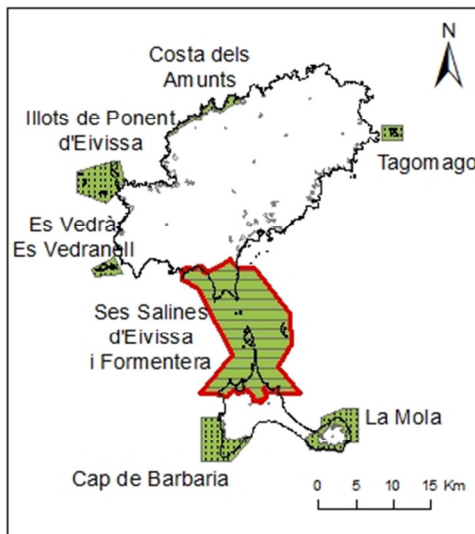
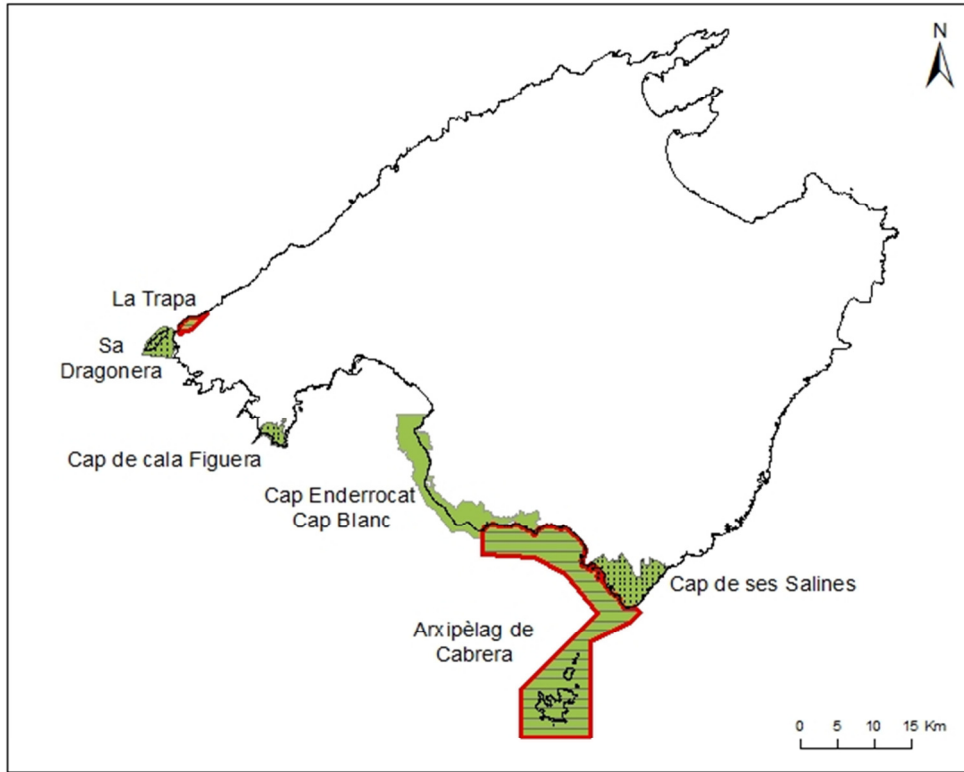

**Illes
 Sostenibles**

ANNEX 1.

Espais pertanyents a la Xarxa Natura 2000 on el Pla actua prioritàriament

Leyenda:

